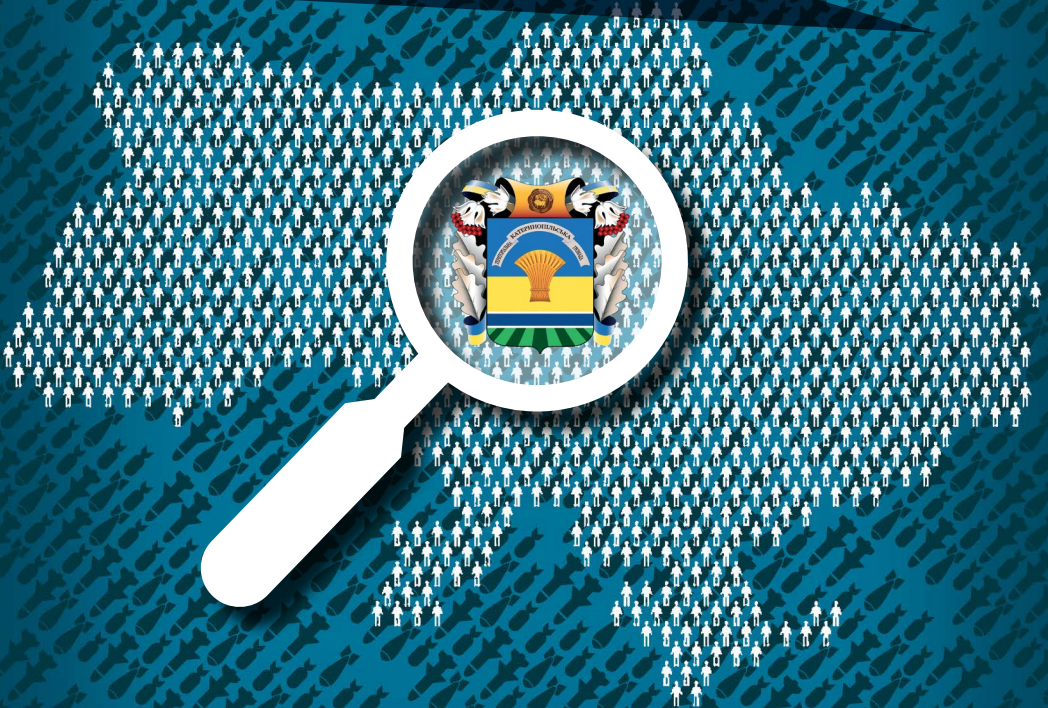

Моніторинговий звіт
**СТАНУ ДОТРИМАННЯ
ПРАВ ЛЮДИНИ**
у Катеринопільській громаді Черкаської області
ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я

2024 р.

Моніторинговий звіт стану дотримання прав людини у Катеринопільській громаді Черкаської області. Охорона здоров'я. / Тарас Щербатюк – 40 с.

Автор звіту: **Тарас Щербатюк**, голова громадської організації “Черкаський правозахисний центр”, член правління ГС “Українська Гельсінська спілка з прав людини”, розробник та експерт з впровадження моніторингового інструменту “Місцевий індекс прав людини”.

Звіт підготовлено в межах проекту Правосуддя для людей, які постраждали від російської агресії/ “Justice for the people affected by the Russian aggression”

Моніторинг стану дотримання прав людини у Катеринопільській громаді Черкаської області проводився за методологією інструменту “Місцевий індекс прав людини” за напрямом “Охорона здоров'я”.

Звіт відображає стан дієвості місцевих політик у сфері дотримання прав людини у Катеринопільській громаді та визначає необхідні заходи задля підвищення ефективності роботи депутатського корпусу, виконавчих органів селищної ради та голови громади щодо дотримання прав та гарантій мешканців громади.

Термін проведення моніторингу: 01 березня 2024 р. - 30 квітня 2024 року.

ПРЕЗЕНТУЄМО МОНІТОРИНГОВИЙ ЗВІТ стану дотримання прав людини в Катеринопільській громаді Черкаської області проводився за методологією інструменту “Місцевий індекс прав людини” за напрямом Охорона здоров'я.

Звіт відображає стан дієвості місцевих політик у сфері дотримання прав людини у Катеринопільській громаді та визначає необхідні заходи задля підвищення ефективності роботи депутатського корпусу, виконавчих органів міської ради та голови громади щодо дотримання прав та гарантій мешканців громади.

У громаді проводиться діяльність з розвитку та удосконалення системи охорони здоров'я сфери охорони здоров'я, про що свідчить прийняті цільові програми та заходи, які спрямовані на забезпечення доступу населення до медичних послуг, підвищення якості їх надання та проведення превентивної роботи з запобіганням захворювання.

Попри наявність фінансового дефіциту у даній сфері селищна рада та медичні заклади забезпечують безперервність, якість та доступність при наданні медичних послуг.

Про це свідчить низка заходів які спрямовані на забезпечення комфорту перебування пацієнтів в медичних закладів, надання ліків пільговим категоріям населення, проведення заходів з реабілітації та надання паліативної допомоги.

Однак, попри позитивну динаміку та позитивні приклади роботи у даній сфері, селищній раді слід приділити більше уваги питанням реабілітації населення та забезпечення доступності медичних послуг для людей з інвалідністю. У громаді необхідно створити реабілітаційні центри та забезпечити повноцінний фізичний та інформаційний доступ до медичних послуг для людей з інвалідністю.

Також слід приділити більше уваги соціальному захисту та підтримці лікарів та медичного персоналу.

Звіт підготовлено в межах проекту Правосуддя для людей, які постраждали від російської агресії/ “Justice for the people affected by the Russian aggression”

УКРАЇНЬКА
ГЕЛЬСІНЬКА
СПІЛКА З ПРАВ
ЛЮДИНИ

People
in Need

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
МЕТОДОЛОГІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ.....	6
ОЦІНКА СТАНУ ФУНКЦІОНУВАННЯ СФЕРИ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я.....	8
ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ.....	38

Вступ

Прийняття закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення надання медичної допомоги»¹ та Постанови Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2023 р. № 174 «Деякі питання організації спроможної мережі закладів охорони здоров'я»² запустили черговий етап медичної реформи, метою якого було оптимізувати систему закладів охорони здоров'я та покращити їх технологічну та фінансову спроможність.

Водночас з прийняттям нормативних актів у громад виникли ряд проблем, які суттєво вплинули на доступ громадян України до медичних послуг та можливість функціонування низки медичних закладів в Україні.

Проблеми виникли у громадах, які не мали 40 тисяч населення. Така чисельність була необхідна для визнання медичних закладів, які розташовано на території громади, «Загальним закладом охорони здоров'я», що впливало на можливість отримання медичних пакетів (фінансування) від Національної служби здоров'я України.

Громади були вимушені об'єднуватися для досягнення необхідної кількості населення задля отримання фінансування для медичних закладів, що спричинило ряд конфліктів між громадами та погіршення доступу населення до медичних послуг.

В рамках даного дослідження проведено аналіз спроможності надання медичних послуг для населення Катеринопільської громади, яка об'єдналась з іншими громадами Черкаської області для можливості забезпечення надання медичних послуг у громаді.

¹ <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2347-20#Text>

² https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/174-2023-%D0%BF?find=1&text=40+%D1%82%D0%B8%D1%81#w1_1

“Станом на сьогоднішній день гостро стоїть питання про співфінансування витрат на утримання лікарні та придбання сучасного медичного обладнання Єрківською та Мокрокалігирською громадами, адже жителі сусідніх громад обслуговуються у Катеринопільській лікарні.

На утримання лікарні у 2023 році було необхідно **8846,4 тис. грн.** Розрахунок обсягів співфінансування громад базувався на кількості населення громад і становив: Катеринопільська громада – **5639,3 тис. грн.**, Єрківська громада – **1603,7 тис. грн.**, Мокрокалігирська громада – **1603,4 тис. грн.** Єрківській та Мокрокалігирській громадам запропоновано забезпечити функціонування лікарні на умовах співфінансування.

Єрківською громадою виділено **38%** від плану, Мокрокалігирською **49%**.

Задля уникнення розбіжностей між громадами, які співфінансують один заклад охорони здоров'я необхідно на законодавчому рівні зобов'язати громади фінансувати утримання таких закладів.

Проблемою є невизначеність на законодавчому рівні статусу колишніх районних лікарень, які перебувають у власності громад. Існує необхідність включення до переліку спроможної мережі закладів охорони здоров'я категорії «загальний заклад охорони здоров'я громади».

Інформація Катеринопільської селищної ради

Методологія дослідження

Дослідження стану дотримання прав людини у Катеринопільській територіальній громаді проводилось за методологією “Місцевий індекс прав людини”³.

Особливості інструменту “Місцевий індекс прав людини”

Місцевий індекс прав людини – це моніторинговий інструмент, що дозволяє визначити стан дотримання прав людини на рівні територіальних громад України та спроєктувати діяльність органів місцевого самоврядування у фокусі забезпечення дотримання прав мешканців громади.

Методологія створена на основі кращих іноземних та вітчизняних практик моніторингу прав людини на місцевому рівні та враховує специфіку роботи органів місцевого самоврядування під час збройного конфлікту.

Індикатори методології базуються на стандартах міжнародних та регіональних договорів у сфері прав людини, актах національного законодавства та стратегічних документах. Методологія Місцевого індексу прав людини була розроблена експертами Української Гельсінської спілки з прав людини за участю незалежних експертів.

Мета дослідження: Оцінити стан дотримання прав людини на рівні територіальної громади та рівень виконання позитивних зобов’язань органами місцевого самоврядування міжнародних і національних актів у сфері прав людини.

Напрями дослідження: Охорона здоров’я

³ <http://hro.org.ua>

Методи збору інформації:

- Аналіз інформаційних ресурсів (сайти, ЗМІ, інформаційні бюлетені тощо).
- Аналіз офіційних документів (програми, розпорядження, накази, офіційні відповіді на запити, звіти тощо).
- Аналіз звітів незалежних громадських організацій.
- Опитування, фокус групи.
- Спостереження: відкрите або приховане.
- Експерименти.

Особливості оцінки за методологією:

1. За підсумками проведеного аналізу експертами виставляється бал від 0 до 1.

Бали виставляються з метою визначення підсумкового рівня стану дотримання прав людини на рівні громади та слугують громаді орієнтиром для покращення роботи.

2. За підсумками моніторингу формується мапа рекомендацій (чек-листи поліпшення) для покращення місцевих політик у сфері дотримання прав людини.

Результати проведеного моніторингу та мапи рекомендацій є публічними та доступні на сайті Української Гельсінської спілки з прав людини⁴ та сайті "Національний індекс прав людини"⁵.

⁴ <https://www.helsinki.org.ua>

⁵ <http://hro.org.ua>

Оцінка стану функціонування сфери охорони здоров'я

Місцеві політики у сфері охорони здоров'я.

Місцеві політики у сфері охорони здоров'я формуються на основі стратегії розвитку громади, діючих місцевих програм та планів заходів, які спрямовані на розвиток та функціонування сфери охорони здоров'я.

У Катеринопільській громаді стратегічне бачення розвитку сфери охорони здоров'я задекларовано у Стратегії розвитку Катеринопільської територіальної громади на період 2021-2027 роки та Плану дій реалізації Стратегії розвитку Катеринопільської територіальної громади на період 2021 – 2023 роки.⁶

Однією з операційних цілей стратегії є впровадження ефективної системи охорони здоров'я, що планується реалізувати шляхом створення умов для кадрового забезпечення закладів охорони здоров'я, підвищення кваліфікації медичного персоналу, популяризації здорового способу життя населення, а також підвищення якості послуг закладів охорони здоров'я.

Стратегією визначено подальші кроки для досягнення операційної цілі та орієнтовані показники результатів її впровадження.

⁶ <https://ksr.gov.ua/strategiya-rozvitku-katerinopijskoi-teritorialnoi-gromadi-na-period-20212027-roki-16-17-53-07-09-2021>

Завдання	Можливі сфери реалізації проектів та програм
2.2.1. Підвищення кваліфікації медичного персоналу	<ul style="list-style-type: none">• Участь у навчаннях медичного персоналу;• Гарантії та мотиваційні програми з підвищення кваліфікації надавачів медичних послуг;• Створення умов для утримання кваліфікованих кадрів і залучення молодих спеціалістів
2.2.2. Популяризація здорового способу життя населення	<ul style="list-style-type: none">• Виготовлення та поширення інформаційних матеріалів;• Соціальна реклама з популяризації здорового способу життя населення;• Підтримка та стимулювання інформаційних кампаній з популяризації здорового способу життя населення
2.2.3. Підвищення якості послуг закладів охорони здоров'я	<ul style="list-style-type: none">• Профілактика серцево-судинних, інфекційних, неінфекційних та інших захворювань;• Модернізація та оновлення матеріально-технічного забезпечення медичних закладів;• Придбання новітнього медичного обладнання та виробів медичного призначення для закладів охорони здоров'я ;• Придбання автомобілів для закладів охорони здоров'я;• Придбання житла для медичних працівників закладів охорони здоров'я

Планом дій з реалізації стратегії передбачено заходи, які сприятимуть виконанню стратегії та сприятимуть розвитку сфери охорони здоров'я у громаді.

Назва проекту	Вартість, тис. грн			
	2021	2022	2023	Разом
Придбання спеціального транспорту для закладів охорони здоров'я Катеринопільської територіальної громади	550,0	1000,0	800,0	2350,0
Створення безбар'єрного простору для осіб з обмеженими можливостями при наданні медичних послуг в Катеринопільській територіальній громаді	-	107,0	-	107,0
Капітальний ремонт клінічно-лабораторного відділення КНП «Катеринопільська багатопрофільна лікарня» за адресою: вул Комарова, 1сmt Катеринопіль, Черкаської області»	27,0	1324,5 1500,0	-	2851,5
Поновлення матеріально – технічної бази прального відділенні КНП «Катеринопільська БПЛ»	-	139,0	-	139,0
Реконструкція харчоблока КНП «Катеринопільської БПЛ»	-	399,0	-	399,0
Паліативні палати на базі Катеринопільської багатопрофільної лікарні для цілодобової опіки невиліковно хворих жителів Катеринопільської територіальної громади	-	800,0	1000,0	1800,0
Придбання житла для медичних працівників закладів охорони здоров'я, в т.ч. на умовах співфінансування або дольової участі	100,0	100,0	100,0	300,0

Протягом 2021-2022 років в рамках реалізації стратегії міською радою реалізовано проекти, які спрямовані на покращення стану сфери охорони здоров'я⁷:

- У 2021 році придбано техніку сімейним лікарям (принтери 2 шт. на суму 15,0 тис. грн., ноутбуки 3 шт. на суму 37,5 тис. грн., системний блок та монітор на суму 9,0 тис. грн., планшет для сурдоперекладу на суму 6,0 тис. грн. за кошти НЗСУ). У 2022 придбано для лікарів техніку (6 ноутбуків та 2 принтери). Впроваджено електронне направлення, електронну картку пацієнта у медичній програмі «Doctor Eleks EHealth», впроваджено надання консультацій шляхом телемедицини.
- В КНП «Катеринопільська БПЛ» збудовані пандуси для безбар'єрного пересування осіб з обмеженими можливостями до парадного входу та на приймальний спокій в лікувальний заклад основного корпусу, облаштовані туалети поручнями для вище згаданої категорії відвідувачів на 1-му, 2-му та 3-му поверхах лікарні. В 2021 році придбано поручні на суму 6,4 тис. грн. По інфекційному відділенні КНП «Катеринопільська БПЛ» збудований пандус до технічного входу відділення.
- У 2021 році придбано автомобіль для АЗПСМ с. Петраківка на суму 550 тис. грн., у тому числі за кошти державного бюджету 500 тис. грн., за кошти місцевого бюджету – 50 тис. грн. У 2022 році КНП «Катеринопільська багатопрофільна лікарня» отримано гуманітарну допомогу - 2 автомобілі медичної допомоги на суму 1023,0 тис грн.
- поточний ремонт 1-го кабінету клінічної лабораторії.
- Протягом 2021 року придбано житло для медичного працівника на умовах співфінансування, кошти виділені з місцевого бюджету становлять 100,0 тис. грн.

⁷ <https://ksr.gov.ua/news/1677080201>

Звіт щодо реалізації розвитку громади у 2023 році, зокрема у сфері охорони здоров'я, на сайті міської ради не розміщено⁸.

На операційному рівні заходи з розвитку та функціонування сфери охорони здоров'я затверджені в місцевих цільових програмах.

У громаді діють наступні програми:

- Програма розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 рік.
- Програма медико-соціальної реабілітації деяких категорій громадян у Катеринопільській селищній територіальній громаді на 2024-2025 роки.
- Програма забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання.
- Програма розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільська багатопрофільна лікарня» на 2024 рік.
- Програма підтримки Катеринопільської підстанції екстреної (швидкої) медичної допомоги Звенигородської станції екстреної (швидкої) медичної допомоги структурного підрозділу комунального некомерційного підприємства «Обласний центр екстреної медичної допомоги та медицини катастроф Черкаської обласної ради» на 2023-2025 роки.
- Програму з інфекційного контролю комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 роки.

⁸ <https://ksr.gov.ua/news/1710409977>

- Програма фінансової підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільська багатoproфільна лікарня» в наданні медичних послуг з медичного обстеження придатності громадян до військової служби на 2022-2024 роки.
- Програма надання медичної допомоги хворим на ВІЛ-інфекцію/СНІД.
- Програму з інфекційного контролю комунального некомерційного підприємства «Катеринопільська багатoproфільна лікарня» на 2022-2024 роки.

Аналіз діючих програм показав відсутність чіткої аргументації в необхідності прийняття програм. У тексті програм немає фактичних даних, що вказують на наявність проблеми у сфері охорони здоров'я та обґрунтування необхідності її вирішення, посилань на проведені дослідження, обговорення та вивчення думки мешканців громад. Розробники програми не визначають оптимальних варіантів розв'язання проблеми на основі порівняльного аналізу можливих варіантів.

Очікувані результати виконання програм не мають кількісних показників та інструменту визначення ефективності заходів, які впроваджуються в рамках реалізації програм.

Оцінка реалістичності прийнятих програм проводилась на основі даних звіту селищного голови за 2023 рік та наданої інформації Катеринопільською селищною радою.

Селищна рада повідомила, що в рамках реалізації Програми розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 рік витрачено кошти на суму 3763,0 тис. грн.; програма медико-соціальної реабілітації деяких категорій громадян у Катеринопільській селищній території

альній громаді на 2024-2025 роки. **296,9 тис. грн.**; Програми забезпечення громадян, які страждають на рідкісні (орфанні) захворювання, лікарськими засобами та відповідними харчовими продуктами для спеціального дієтичного споживання» **49,9 тис. грн.**; Програми інфекційного контролю **20,0 тис. грн.**

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Розмістити на сайті селищної ради у розділі «Охорона здоров'я» програми у сфері охорони здоров'я в текстовому PDF-форматі.
2. Визначити результати реалізації програм: кількість заходів та осіб, яких в них мають прийняти, яким чином проведення заходів вплине на досягнення мети програми.
3. Встановити строки виконання за кожним завданням, визначеним програмою.
4. Розробити систему оцінювання ефективності реалізації програм та визначити відповідальних осіб/підрозділів міської ради за проведення такої оцінки.
5. Запровадити практику залучення населення до прийняття рішень у сфері охорони здоров'я (створення робочих груп, дорадчих органів, проведення консультацій тощо).
6. Оприлюднити на сайті селищної ради звіти за підсумками реалізації програм.

Підсумковий бал:

Заходи для комфортного перебування в закладах охорони здоров'я.

Надання первинної медичної допомоги населенню на території громади здійснюється комунальним некомерційним підприємством «Катеринопільський центр первинної медико-санітарної допомоги», у складі якого функціонує **2** амбулаторії загальної практики сімейної медицини (сmt Катеринопіль, с. Петраківка), **10** фельдшерських пунктів, **6** медичних пунктів тимчасового базування.

У амбулаторіях в умовах денного стаціонару діє **20** ліжок та працює **2** пункти щеплення. У 2023 році видатки на утримання центру становили **12393,3 тис. грн.**, з них **826,5 тис. грн.** кошти Національної служби здоров'я України та **4129, 8 тис. грн.** кошти місцевого бюджету.

В рамках реалізації програми Програма розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 рік на розвиток та підтримку медичного закладу витрачено кошти на придбання комп'ютерного обладнання (**35 тис. грн.**), будівельні матеріали (**9,8 тис. грн.**), **2** конвектори (**5,7 тис. грн.**), господарчі товари (**3,9 тис. грн.**), комунальні послуги (**739,8 тис. грн.**), ремонт коридору **160,5 тис. грн.**, придбання холодильника (**21,9 тис. грн.**).

У 2023 році міською радою також залучено додаткові ресурси, які були спрямовані на підвищення комфорту перебування у медичному закладу громади.

- Отримано холодильник з морозильною камерою від державного підприємства «Укрвакцина Міністерства охорони здоров'я України» на загальну суму **51,0 тис. грн.**,

- Отримано гуманітарну допомогу від народного депутата Андрія Стріхарського на суму **5,5 тис. грн.**
- На благодійні кошти, отримані від громадян, придбано медичне обладнання на суму **10,0 тис.грн.**, закуплено медикаменти для Фапу с.Розсохуватка на суму **1900 грн.**, для денного стаціонару придбано медикаменти на суму **20,6 тис грн.**
- На кошти працівників центру благодійно закуплено підгузки для хворих ЗСУ на суму **17 тис.грн.**
- Фапам с.Новоселиця, с.Розсохуватка, с.Вербоivecь, с.Шостаково, с.Лисича Балка, с.Вікнено, с.Гончариха, с.Потоки, АЗПСМ с.Петраківка та Катеринопіль, Черкаською обласною організацією «Товариство Червоного Хреста України» надано 16 електричних обігрівачів вартістю **75,2 тис.грн.**
- За кошти місцевого бюджету (**35 тис. грн.**), та за рахунок допомоги БФ «МХП- Громаді» (**99,4 тис. грн.**) придбано 6 комп'ютерів та 6 принтерів для фапів у с.Новоселиця, с.Вербоivecь, с.Лисича Балка, с.Вікнено, с.Пальчик, с.Бродецьке та медикаменти на суму **35,2 тис.грн.**
- Отримано гуманітарну допомогу від комунального закладу «База спеціального медичного постачання», Черкаського обласного КП «Фармація», державної установи «Черкаський обласний центр контролю та профілактики хвороб», Черкаської обласної дитячої лікарні, КНП «Черкаська обласна лікарня», КНП «Черкаський обласний спеціалізований медичний центр Черкаської обласної ради», дочірнього підприємства «ФМ Ложістик Дніпро» на загальну суму **2 752,1 тис.грн.**, а саме: медикаменти та медичні вироби – **2 203,4 тис.грн.**; засоби індивідуального захисту – **238,4 тис.грн.**; вакцини – **267,5 тис.грн.**; медичне обладнання – **30,3 тис.грн.**; матраци – **3,2 тис.грн.**, канцелярські товари – **2,4 тис.грн.**, баки для води – **6,9 тис.грн.**

Надання вторинної медичної допомоги здійснюється комунальним некомерційним підприємством «Катеринопільська багатопрофільна лікарня». Лікування хворих здійснюється у відділеннях: терапевтичному з неврологічними ліжками та палатами інтенсивної терапії (**25** ліжок), інфекційному (**13** ліжок), хірургічному (**31** ліжок), гінекологічному (**10** ліжок), отоларингологічному (**5** ліжок), травматологічному (**9** ліжок) та педіатричному (**10** ліжок). В лікарні діють: приймальний спокій, кабінет переливання крові, амбулаторно-поліклінічна служба, відділення променевої діагностики, клінічна лабораторія.

Фінансове забезпечення лікарні за 2023 рік становить:

31878,9 тис.грн. в тому числі: **24420,7 тис.грн.** з державного бюджету, за програмою медичних гарантій від Національної служби здоров'я України; **4698,7 тис.грн.** - кошти бюджету Катеринопільської селищної територіальної громади; **605,0 тис.грн.** - кошти бюджету Єрківської громади; **787,0 тис.грн.** - кошти бюджету Мокрокалигірської громади, власні надходження - **1367,5 тис. грн.** – в т.ч.: **1168,7 тис. грн.** – кошти отримані як плата за послуги, **198,8 тис. грн.** – кошти отримані за оренду нежитлових приміщень.

У 2023 році для забезпечення комфортного перебування мешканців громади у медичному закладі виконано поточних ремонтів приміщення лікарні на суму – **332,4 тис.грн.**, в тому числі відремонтовано дитяче відділення, ремонт вентиляції на суму – **95,6 тис.грн.**, поточний ремонт санвузлів та приміщень укриття – **29,3 тис.грн.**, встановлення та облаштування генератора на суму **173,8 тис. грн.** Також придбано бактерицидний опромінювач вартістю **186 тис.грн.**

Для нормального температурного режиму в приміщеннях лікарні на оплату енергоносіїв з місцевого бюджету витрачено **3731,0 тис. грн.** у 2023 році. У 2024 році на відповідні витрати передбачено **2654,0 тис. грн.**

За кошти Національної служби здоров'я України закуплено **3** функціональні ліжка на суму **85,5 тис.грн** та отримано **9** ліжок на суму – **18,8 тис.грн.** та **1** холодильник – **51,1 тис.грн.**

У 2023 році за рахунок благодійної допомоги було отримано:

- Медичне обладнання на загальну суму **3785,9 тис.грн.**, в тому числі: наркозно-дихальний апарат, апарат штучної вентиляції, шприцевий насос, лапароскопічна стійка та інше обладнання.
- потужний генератор вартістю **1310,6 тис.грн** для забезпечення безперебійного живлення медичного закладу в разі виникнення надзвичайних ситуацій від представництва Міжнародної організації з міграції в Україні.

Спеціалістами ургентних служб медичного закладу надаються послуги у вихідні дні та вечірній час, про що розміщена інформація у приймальньому відділенні.

У медичних закладах громади облаштовано місця для очікування пацієнтів. Зокрема у Катеринопільській багатoproфільній лікарні такі місця облаштовано у поліклінічному та стаціонарному відділеннях.

Запис на прийом до сімейних лікарів та педіатрів проводиться попередньо у телефонному режимі та в день звернення. Створена можливість для попереднього запису до лікаря на визначений час. За інформацією міської ради за період 2023-24 роки скарг щодо відмов у прийомі пацієнтів не надходило.

Графік прийому пацієнтів, ПІБ лікарів та їх контактна інформація розміщена в приміщенні медичного закладу та сайті Катеринопільського центру первинної медико-санітарної допомоги.⁹ На сайті Катеринопільської багатoproфільної лікарні дана інформація відсутня¹⁰.

⁹ <https://kater.pmsd.org.ua>

¹⁰ <https://kater.crl.net.ua/grafik-pryjomu-likariv>

У Центрі первинної медико-санітарної допомоги ведуть прийом сімейні лікарі та педіатри, що дає можливість прийом батьків з дітьми

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

- 1.** Облаштувати дитячі куточки в закладах охорони здоров'я.
- 2.** Розмістити на сайті міської ради та центрів надання медичної допомоги інформацію про графік роботи медичних закладів у громаді та їх контакти для можливості звернення за медичною допомогою.

Підсумковий бал:

1

Забезпеченість лікарів та інших медичних фахівців у громаді.

У центрі медико-санітарної допомоги працює **56** осіб, в тому числі **9** лікарів. Впродовж року сімейні лікарі здійснювали відповідно до графіку прийом хворих у селищі та селах громади.

Всього у громаді оформлено декларації з сімейними лікарями **10654** особи, з них **1931** дитина.

Протягом 2023 року було надано **1524** медичні послуги первинної медичної допомоги, з них **740** – дітям.

У Катеринопільській багатопрофільній лікарні працює **162** особи, в тому числі: **30** лікарів, **60** спеціалістів з медичною освітою, **28** осіб молодшого медичного персоналу та **34** особи інших спеціалістів та обслуговуючого персоналу.

Протягом 2023 року центром проліковано **3903** пацієнти, проведено **555** оперативних втручання, надано **58186** консультацій лікарів, проведено **16857** обстежень та **153222** лабораторних аналізів.

У лікарні є потреба у таких лікарях: лікар-хірург – **2** особи, лікар-лаборант, лікар-рентгенолог, лікар-стоматолог, лікар-уролог, лікар-невролог, лікар-анестезіолог, лікар-реабілітолог.

На сайтах комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський центр первинної медико-санітарної допомоги»¹¹, комунального некомерційного підприємства «Катеринопіль-

¹¹ <https://kater.pmsd.org.ua/?s=%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D1%8F&submit=>

ська багатoproфільна лікарня»¹² та Катеринопільської селищної ради¹³ відсутні оголошення про вакансії до медичних закладів громади.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

Розмістити оголошення про наявність вакансій у медичних закладах громади на сайті міської ради та центрах надання медичної допомоги.

Підсумковий бал:

¹² <https://kater.crl.net.ua/?s=%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D1%8F&submit=>

¹³ <https://ksr.gov.ua/search/?q=%D0%B2%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%BD%D1%81%D1%96%D1%8F&search=y>

Додаткова підтримка лікарів та медичного персоналу.

Планом заходів з реалізації Стратегії розвитку Катеринопільської громади передбачено можливість придбання житла для медичних працівників закладів охорони здоров'я, в т.ч. на умовах співфінансування або дольової участі. На рік передбачено видатки у розмірі **100 тис. грн.**

Згідно звіту реалізації стратегії у 2021 році виділено кошти на придбання такого житла у розмірі **100 тис. грн.**¹⁴

У громаді також проводилась додаткова підтримка лікарів та медичного персоналу за напрямками:

- підвищення професійної підготовки (У 2023 році на заходи з професійної підготовки витрачено **12,3 тис. грн.**).
- оплату праці (У 2023 році витрачено **500 тис. грн.**).

Інформації про впровадження інших заходів з підтримки лікарів та медичного персоналу протягом 2023 року на офіційних сайтах міської ради та медичних закладів не виявлено.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

Передбачити заходи з додаткової підтримки лікарів та медичного персоналу:

¹⁴ <https://ksr.gov.ua/news/1677080201>

1. Додаткова фінансова винагорода.
2. Допомога на оздоровлення за рахунок коштів місцевого бюджету.
3. Надання земельних ділянок.
4. Придбання житла.

Підсумковий бал:

Забезпечення пільгових категорій населення лікарськими засобами.

В Катеринопільській громаді виділяються кошти на забезпечення пільговими ліками хворих на психологічні захворювання, епілепсію, хворобу Паркінсона, цукровий діабет, дітей з інвалідністю, дорослих з інвалідністю 1 групи та спеціальне лікування.

В рамках реалізації Програми розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський Центр первинної медико- санітарної допомоги» на 2024-2025 рік у 2023 році на забезпечення пільгових категорій лікарськими засобами виділено **350 тис. грн.**

Станом на 18 березня 2024 року на забезпечення ліками виділено **98,21 тис. грн.**

Програмою розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільська багатoproфільна лікарня» на 2023-24 роки на пільгові ліки для стаціонарних хворих у 2023 році виділено **32,2 тис. грн.**, за 1 квартал 2024 року **7,7 тис. грн.**

На сайті Центру первинної медико- санітарної допомоги¹⁵ та Катеринопільської багатoproфільної лікарні¹⁶ створено розділи про наявність ліків у медичному закладі. Однак інформації щодо залишків у 2024 році немає.

¹⁵ <https://kater.pmsd.org.ua/zalyshky-likarskyh-zasobiv>

¹⁶ <https://kater.crl.net.ua/bez-kategoriyi/nayavnist-likiv>

Механізм отримання пільгових ліків та місця їх видачі розміщено на сайті центру первинної медичної допомоги¹⁷ та Катеринопільської багатoproфільної лікарні¹⁸.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

Розмістити інформацію щодо залишків ліків у медичних закладах, в тому числі для пільгових категорій населення.

Підсумковий бал:

1

¹⁷ <https://kater.pmsd.org.ua/novyny-zakladu/programa-reimbursatsiyi-dostupni-liky>

¹⁸ <https://kater.pmsd.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/bezkoshtovni-liky.jpg>

Забезпечення пільгових категорій населення виробами медичного призначення.

У 2023 році в рамках реалізації Програми медико-соціальної реабілітації деяких категорій громадян у Катеринопільській селищній територіальній громаді на 2024-2025 роки на придбання виробів медичного призначення виділено **296, 86 тис. грн.** Станом на 20.03.2024 року на придбання виробів виділено **15,227 тис. грн.** (У 2024 році передбачено виділення **300 тис. грн** на зазначені потреби).

Потреба в придбанні виробів медичного призначення обраховується відповідно до індивідуальних програм реабілітації та поданих заяв від пацієнтів.

На сайті Центру первинної медико-санітарної допомоги¹⁹ створено розділ про наявність виробів медичного призначення у медичному закладі. Однак інформації щодо залишків у 2024 році немає.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Розмістити інформацію щодо залишків виробів медичного призначення у медичних закладах, в тому числі для пільгових категорій населення.
2. Провести інформування користувачів про спосіб отримання засобів медичного призначення шляхом: розміщення інформації на сайті селищної ради та центрах надання медичної допомоги.

Підсумковий бал:

1

¹⁹ <https://kater.pmsd.org.ua/zalyshky-likarskyh-zasobiv>

Здійснення паліативної допомоги для жителів громади.

Мешканці громади мають можливість отримати паліативну допомогу у Катеринопільській багатопрофільній лікарні в умовах стаціонару та амбулаторно, відповідно до укладених пакетів з Національною службою здоров'я України.

Мультидисциплінарною мобільною бригадою лікарні за період 2023-2024 років опрацьовано **959** викликів паліативних хворих та надано **45** консультацій родинам невиліковних хворих.

У медичному закладі в стаціонарних умовах проліковано **88** хворих за рахунок гуманітарної допомоги. Центром здійснюють заходи з надання окремих послуг паліативної допомоги дорослим та дітям, що включає:

- регулярну оцінку стану важкохворого пацієнта/пацієнтки та визначення його/її потреб;
- оцінку ступеня болю та лікування больового синдрому;
- виписка рецептів для лікування больового синдрому, включаючи сильні опіоїди та інші лікарські засоби, що визначені Національним переліком основних лікарських засобів;
- призначення лікування для подолання супутніх симптомів (закрепи, нудота, задуха тощо);
- консультування та навчання осіб, які здійснюють догляд за пацієнтом/пацієнткою;
- координацію та співпрацю з іншими установами для забезпечення медичних, психологічних, соціальних та інших потреб пацієнта/пацієнтки.

На пільгові медикаменти в рамках програми розвитку та підтримки комунального некомерційного закладу «Центр первинної медико-санітарної допомоги» у 2023 році виділено з бюджету громади **36 161 грн.** Станом на 18.03.2024 року на закупівлю ліків виділено **10 484 грн.**

Консультування родин невиліковних хворих проводиться сімейними лікарями.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Забезпечити вчасне та систематичне інформування громадян про можливості отримання паліативної допомоги.
2. Оприлюднити на ресурсах міської ради звітів щодо проведення заходів з надання паліативної допомоги мешканцям громади.

Підсумковий бал:

1

Заходи з проведення реабілітації мешканців громади у сфері охорони здоров'я.

За інформацією селищної ради надання послуг з реабілітації у громаді проводиться на базі Центру первинної медико-санітарної допомоги, Катеринопільської багатопрофільної лікарні та Центру надання соціальних послуг селищної ради.

Однак, на офіційних сайтах селищної ради, Центру первинної медико-санітарної допомоги, Катеринопільської багатопрофільної лікарні відсутня інформація про можливість отримання послуг з реабілітації у відповідних медичних та соціальних закладах.

Програма медико-соціальної реабілітації деяких категорій громадян у Катеринопільській селищній територіальній громаді на 2024-2025 роки передбачено забезпечення мешканців громади медичними виробами та іншими засобами реабілітації та проведення диспансеризації осіб, які є учасниками програми.

У звіті селищного голови наявна інформація про забезпечення медико-соціальної реабілітації окремих категорій громадян у громаді та виділення у 2023 році коштів у розмірі 297 тис.грн. на їх реалізацію.

Однак, інформації про конкретні заходи, які здійснювалися у громаді з реабілітації, та можливість отримання засобів реабілітації на сайті селищної ради, Катеринопільської багатопрофільної лікарні та Центру первинної медико-санітарної допомоги не виявлено.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

- 1.** Передбачити можливість надання послуг з реабілітації у медичних закладах громади та виїзд фахівців за місцем проживання осіб, які потребують реабілітації.
- 2.** Передбачити надання фінансової підтримки громадським організаціям, що надають послуги реабілітації.
- 3.** Забезпечення за рахунок коштів місцевого бюджету технічними та іншими засобами реабілітації, засобами медичного призначення мешканців громади, які цього потребують.

Підсумковий бал:

Заходи з психологічної підтримки мешканців громади.

Послуги з надання психологічної допомоги надаються на базі Центру надання соціальних послуг під час бесід та семінарів та медичних закладів громади.

Центр первинної медико-санітарної допомоги надає послуги:

1. Надання пацієнту/пацієнтці першої психологічної допомоги.
2. Застосування психосоціальних (психоосвіти, роботи з психосоціальними стресогенними чинниками, сприяння участі у повсякденній діяльності та інше), а також фармакологічних та поведінкових втручань.
3. Формування прихильності пацієнта/пацієнтки до лікування, психологічної допомоги, зокрема, із залученням соціальних служб у громадах, волонтерів, які надають допомогу щодо психічного здоров'я, та психосоціальної підтримки.

Інформація про можливість отримання такої допомоги розміщена на сайті Центру.²⁰

На базі Центру надання соціальних послуг у 2023 році допомогу отримало **199** сімей, з яких **19** сімей – постраждалих від жорстокого поводження та насильства, **88** внутрішньо переміщених осіб, **50** сімей-військовослужбовців та їх родин, **17** сімей – одиноких матерів (батьків), **2** сім'ї, в яких батьки або особи ухиляються від виконання своїх батьківських обов'язків та виховання дітей, **1** сім'я, де є алко та наркозалежні особи, **16** сімей, де один чи кілька членів мають інвалідність, **2** сім'ї опікунів, **3** прийомні сім'ї ДБСТ, **1** сім'я у зв'язку з складними життєвими обставинами.

²⁰ <https://kater.pmsd.org.ua/medychni-poslugy>

З початку 2024 року психологічну допомогу отримали **62** сім'ї, з них військовослужбовці та їх родини – **2** сім'ї, внутрішньо переміщених осіб – **46** сімей, інші категорії – **14** сімей.

На сторінці центру розміщено інформацію про можливість отримання психологічної допомоги військовим та їх родинам.²¹ Однак, таке інформування є не носить системного характеру.

На базі центральної бібліотеки громади проводяться психологічні тренінги у співпраці з фахівцями недержавного сектору та психологом Катеринопільської багатопрофільної лікарні. У 2023 році проведено одну зустріч з ветеранами та членами їхніх родин та 2 психологічних тренінги «Емоційний стан жінок під час війни», «АРТ – терапія з використання метафоричних асоціативних карт та малювання з нейрографіки» з учасниками жіночого клубу «Горлиця».

Також практичний психолог веде рубрику на сторінці бібліотеки в соціальній мережі «Фейсбук» - Психолог рекомендує.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Передбачити соціальне замовлення з надання послуг психологічної допомоги.
2. Провести інформаційну кампанію щодо можливості мешканцям громади отримувати психологічну допомогу.

Підсумковий бал:

1

²¹ <https://www.facebook.com/groups/1162972450840666/search?q=%D0%BF%D1%81%D0%B8%D1%85%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%87%D0%BD%D0%B0>

Проведення протиепідемічних заходів.

У громаді прийнято Програму з інфекційного контролю комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 роки та Програму з інфекційного контролю комунального некомерційного підприємства «Катеринопільська багатопрофільна лікарня» на 2022-2024 роки.

Метою прийняття програм є удосконалення епідеміологічного нагляду за інфекціями, пов'язаними з наданням первинної медичної допомоги, зниження захворюваності, летальності й економічного збитку та зниження рівня інфекційних захворювань, пов'язаних з наданням медичної допомоги населенню.

В рамках реалізації програми передбачено проведення удосконалення комплексу профілактичних та протиепідемічних заходів, а також впровадження ефективної системи епідеміологічного нагляду за внутрішньо-лікарняними інфекціями, покращення забезпечення закладів сучасними засобами дезінфекції в Катеринопільській селищній раді.

У Катеринопільському центрі первинної медико-санітарної допомоги проводяться протиепідемічні заходи з профілактики керованих інфекцій: імунологічні щеплення дорослого та дитячого населення згідно календаря щеплень.

За кошти місцевого бюджету у 2023 році закуплені препарати для проведення щеплень на суму **72619,07 грн.**

Просвітницька кампанія для населення щодо запобігання і протидії інфекційним захворюванням проводиться шляхом роз-

міщення інформації на сайтах²² та інформаційних стендах медичних закладів у громаді.

Забезпечення пільгових категорій громадян лікарськими засобами та виробами медичного призначення для лікування і профілактики інфекційних хвороб здійснюється в рамках реалізації Програми розвитку та підтримки комунального некомерційного підприємства «Катеринопільський Центр первинної медико-санітарної допомоги» на 2024-2025 рік . У 2023 році на забезпечення пільгових категорій лікарськими засобами виділено **350 тис. грн.** Станом на 18.03.2024 року виділено **98210 грн.**

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Виділити кошти на забезпечення масками та антисептичними засобами комунальних закладів: шкіл, закладів охорони здоров'я; ЦНАП;
2. Забезпечити проведення профілактичних і протиепідемічних заходів у місцях масового відпочинку та рекреаційних зонах громади.

Підсумковий бал:

1

²² <https://kater.pmsd.org.ua/page/2>

²³ <https://covid19.gov.ua>

Забезпечення доступу до медичних послуг без дискримінації.

На території громади працюють два медичні заклади: Комунальний некомерційний заклад «Катеринопільський Центр первинної медико-санітарної допомоги» та Комунальний некомерційний заклад «Катеринопільська багатопрофільна лікарня».

Обслуговування пацієнтів у медичних закладах відбувається незалежно від гендерної та національної приналежності, без дискримінації. У разі потреби здійснюється виїзд лікарів за місцем проживання людей з числа осіб з інвалідністю або маломобільних груп населення.

У 2023 році здійснено **72** виїзди та оглянуто **888** осіб, з них **97** осіб з інвалідністю. У 2024 році здійснено **21** виїзд та оглянуто **224** особи, з них 26 осіб з інвалідністю.

Лікарня, поліклінічне відділення, амбулаторії та ФАПі облаштовані пандусами для зручності пацієнтів з інвалідністю. Санвузли забезпечені пристосуваннями для забезпечення можливості користування ними особам з інвалідністю.

Послуги перекладу жестовою мовою в закладі надаються на умовах укладеного договору з ТО УТОГ м. Київ.

ЧЕК-ЛИСТ ПОЛІПШЕНЬ:

1. Провести аудит доступності медичних закладів та прийняти місцеву програму щодо забезпечення доступності в медичних закладах громади.
2. Облаштувати щонайменше одну доступну для осіб, які пересуваються на кріслах колісних, санітарно-гігієнічну кімнату із допоміжними поручнями біля унітаза, призначену для відвідувачів обох статей.
3. Встановити тактильні спрямовувачі та одну мнемосхему при вході в будівлі медичних закладів.
4. Встановити таблички зі шрифтом Брайля на вході до будівель медичних закладів.
5. Забезпечити функціонування мобільної групи з вакцинації.

Підсумковий бал:

Інформаційно-просвітницькі заходи у сфері охорони здоров'я.

В рамках проекту «Здорове спілкування»²⁴ на базі комунального закладу «Публічна бібліотека територіальної громади» проводяться профілактичні зустрічі лікарів лікарні з різними категоріями населення. У 2024 році проведено 2 зустрічі (**58** осіб) з працівниками бібліотеки, центру зайнятості, центру соціального захисту населення та відділенням денного догляду дітей з інвалідністю.

У громаді впроваджується проект «Книголікування», метою якого є створення міні бібліотеки в стаціонарних відділеннях Катеринопільської багатопрофільної лікарні.

З 2018 року на території громади реалізується проект «Фізична активність – ліки для здоров'я» на базі жіночого клубу «Горлиця»²⁵.

Просвітницька кампанія для населення щодо популяризації здорового способу життя проводиться на у соціальних мережах на сторінці селищної ради²⁶ та сайті Центру первинної медико-санітарної допомоги.²⁷

Підсумковий бал:

1

²⁴ https://www.facebook.com/groups/1556603357966928/?multi_permaLinks=3207312426229338&hoisted_section_header_type=recently_seen

²⁵ <https://www.facebook.com/katerinopol.tg/posts/pfbid02AvejZZArjDyPrJWcdVJzn9cy9cAQfGtnJs1duTAAehhfEcVZ87oyevgMyWfcBHa5l>

²⁶ <https://www.facebook.com/katerinopol.tg>

²⁷ <https://kater.pmsd.org.ua/?s=%D0%BF%D1%80%D0%BE%D1%84%D1%96%D0%BB%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8%D0%BA%D0%B0+&submit=>

Висновок та рекомендації

У громаді проводиться діяльність з розвитку та удосконалення системи охорони здоров'я сфери охорони здоров'я, про що свідчить прийняті цільові програми та заходи, які спрямовані на забезпечення доступу населення до медичних послуг, підвищення якості їх надання та проведення превентивної роботи з запобіганням захворювання.

Попри наявність фінансового дефіциту у даній сфері селищна рада та медичні заклади забезпечують безперервність, якість та доступність при наданні медичних послуг.

Про це свідчить низка заходів які спрямовані на забезпечення комфорту перебування пацієнтів в медичних закладів, надання ліків пільговим категоріям населення, проведення заходів з реабілітації та надання паліативної допомоги.

Однак, попри позитивну динаміку та позитивні приклади роботи у даній сфері, селищній раді слід приділити більше уваги питанням реабілітації населення та забезпечення доступності медичних послуг для людей з інвалідністю. У громаді необхідно створити реабілітаційні центри та забезпечити повноцінний фізичний та інформаційний доступ до медичних послуг для людей з інвалідністю.

Також слід приділити більше уваги соціальному захисту та підтримці лікарів та медичного персоналу.

Українська Гельсінська спілка з прав людини (УГСПЛ) – найбільша асоціація правозахисних організацій України, що об'єднує 27 правозахисних недержавних організацій. Спілка сприяє розвитку гуманного суспільства, що базується на повазі до людського життя, гідності та гармонійних стосунків між людиною, державою і природою через створення платформи для співпраці між членами Спілки та іншими учасниками правозахисного руху.

04070, м. Київ, вул. Фролівська, 3/34
Тел. +38 044 485 17 92
факс +38 044 245 99 24
<http://www.helsinki.org.ua>
e-mail: office@helsinki.org.ua

